OSLAVY 70. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ OBCE STAROVIČKY

Příloha Starovičského zpravodaje č. 51 – Duben 2015

Dne 18.4.2015 se v obci Starovičky konaly oslavy 70. výročí osvobození obce Starovičky. Přinášíme vám zajímavé články účastníků a organizátorů celé akce společně se zajímavou fotogalerií. Nepodepsané fotografie poskytl pan Zdeněk Trněný. Redakce

Oslavy 70. výročí osvobození obce Starovičky

Za účasti významných hostů a několika stovek návštěvníků se v sobotu 18. dubna uskutečnily oslavy 70. výročí osvobození Staroviček a obcí Mikroregionu Hustopečska. V areálu kolem Památníku tankové bitvy si stovky návštěvníků připomněly události z konce druhé světové války a uctily památku padlých hrdinů. Památku těch, kteří se již nikdy nesetkali se svými blízkými, kteří jsou pohřbeni daleko od domova, daleko od svých nejbližších.

Přestože oficiální program oslav byl zahájen v 10 hodin dopoledne, tak pořadatelské týmy dobrovolníků pracovaly intenzivně již od rána. Během více než šestihodinového programu si návštěvníci mohli prohlédnout zajímavou vojenskou techniku, vojenské dobové tábory a nebo vojáky v dobových uniformách. Zajímavým zpestřením byla možnost ochutnávky tehdejší vojenské stravy, značný zájem dětí i dospělých byl o ukázky práce modelářů, kteří předváděli zmenšené modely vojenské techniky v akci.

Ve 13:30 hodin odpoledne byl zahájen slavnostní Pietní akt k uctění památky obětí druhé světové války. Starosta obce Starovičky Vladimír Drbola přivítal všechny přítomné a po něm následovaly krátké proslovy hostů. Hejtman Jihomoravského kraje JUDr. Michal Hašek, generální konzul Ruské federace Andrej Jevgenjevič Šaraškin i zástupce obcí Mikroregionu Hustopečska, starosta Velkých Pavlovic Ing. Pavel Procházka zdůraznili, jak je stále důležité připomínat si události kolem osvobození naší země a památku obětí válečných událostí. Pozitivně hodnotili i velkou spontánní účast obyvatel regionu na tomto vzpomínkovém setkání.

Položením květin uctili památku všech padlých hrdinů osvobozovacích bojů roku 1945 představitelé obce Starovičky Vladimír Drbola a Pavel Šafařík, dále hejtman JMK JUDr. Michal Hašek, generální konzul Ruské federace Andrej Jevgenjevič Šaraškin, za obce Mikroregionu Hustopečska Ing. Pavel Procházka a také zástupci Klubu vojenské historie Starovičky, zástupci válečných veteránů, Společnosti Ludvíka Svobody, Čs. obce legionářské a v neposlední řadě až ze zemí bývalého Sovětského svazu se k památníku přišli poklonit rodinní příslušníci padlých hrdinů.

Při této slavnostní příležitosti obdrželi Pamětní medaili III. stupně Československé obce legionářské za zásluhy o ochranu a šíření legionářských tradic pánové František Holubář a Josef Babáček, dekoroval JUDr. Kux z Čs. obce legionářské.

Další část programu se přesunula do prostoru před improvizovanou tribunu. Nejdříve přijely na historickém tanku T34 členky folklorního sdružení Sudarušky. Také v dobových uniformách. V jejich podání zazněly válečné písně, včetně známé Kaťuše.

A následovala očekávaná bitva. Desítky příslušníků klubů vojenské historie v dobových uniformách předvedly stovkám přihlížejících diváků více než půlhodinovou ukázku historické bitvy s tématem osvobozovacích bojů z roku 1945. Na bojišti se odehrávaly scény „jako z filmu“. Do často ohlušující střelby z ručních zbraní, děl, či tanků, zaznívaly povely velitelů v ruštině i němčině, došlo i na boj „muže proti muži“. O tom, že se ukázka líbila, svědčí závěrečný potlesk přihlížejících diváků.

Jízdy na vojenských vozidlech, které byly závěrečným bodem sobotního programu, poutaly také velký zájem. Projet se na tanku T-34 nebo na moderním T-72 chtěli malí i velcí, děti i dospělí. Kdo vyzkoušel, jistě dlouho nezapomene, podobně jako na celý vydařený den. Zdeněk Trněný

foto č.1 Pamětník událostí roku 1945 Josef Sadílek v rozhovoru s Ladislavem Klecandrem

foto č.2 Hejtman JMK JUDr. Michal Hašek a generální konzul Ruské federace Andrej Jevgenjevič Šaraškin v rozhovoru pro Ruskou televizi

foto č. 3 Starosta obce Vladimír Drbola a Vlastimil Němeček ze Společnosti Ludvíka Svobody

foto na titulní straně: Pietní akt - květiny k uctění památky padlých pokládají představitelé obce Starovičky Vladimír Drbola a Pavel Šafařík

foto: Hejtman JMK JUDr. Michal Hašek v doprovodu starosty obce Vladimíra Drboly si prohlíží modely vojenské techniky

Oslavy 70. výročí osvobození obce Starovičky z pohledu organizátorů

Před dvěma roky, přesně 13.4.2013 po ukončení oslav osvobození nazvaných „Po stopách poručíka Mirenkova“, součástí kterých byl kromě pietního aktu také průjezd tanku T – 34 naší obcí a krátká bojová ukázka, bylo se všemi organizátory akce dohodnuto, že následně při 70. výročí osvobození uspořádáme oslavu s celodenním programem a s ještě větším množstvím vojenské techniky. Téměř okamžitě jsme se také rozhodli umístit oslavy do okolí prostoru Památníku osvobození – tanku na podstavci. Uvedený záměr narážel na velkou finanční náročnost projektu, který se blížil částce 450 tis. Kč. Reálný rozměr začala akce dostávat po příslibu financování nejvýznamnější položky rozpočtu, kterou byla doprava a provoz vojenské techniky prezentované částku cca 350 tis. Kč Generálním konzulátem Ruské federace a Jihomoravským krajem.

foto: Starosta obce Vladimír Drbola doprovází hejtmana JMK JUDr. Michala Haška a generálního konzula Ruské federace Andreje Jevgenjeviče Šaraškina

Protože rozsah akce byl naplánován v nesrovnatelně větší míře než oslavy předchozí, bylo nutno vše promyslet do posledního detailu, aby zamýšlené body programu proběhly bez problémů a podle očekávání. Hned od počátku byla organizace rozdělena do dvou úrovní – první bylo vlastní zabezpečení, doprava, provoz techniky a účast vojáků v dobových uniformách, kterou organizoval

člen Klubu vojenské historie Starovičky p. Radek Harašta, druhou bylo zajištění areálu a celého zázemí akce, kterou zajistilo vedení obce Starovičky.

Samotný areál oslav byl tvořen plochou zemědělsky obdělávané půdy velikosti 1 ha, obhospodařované ZD Klas Starovičky, která byla určena pro vlastní ukázky techniky a okolní přilehlou plochou s památníkem, kterou bylo nutno před zahájením akcí upravit. Během zimních měsíců byly proto pracovníky obce prořezány akátové náletové dřeviny, aby plocha byla volně průchozí, v březnu a dubnu byl celkově urovnán a rozšířen terén kolem svahu hlavní silnice, aby se co nejvíce zvětšila užitná plocha prostranství. Dále bylo nutno provést opravu popraskaného betonového schodiště podstavce tanku - byla zvolena oprava poměrně náročná na pečlivé provedení, která ale také zaručuje dlouhodobou neměnnou podobu schodišťových stupňů formou kotvených obrubníků a betonové dlažby uložené do štěrkodrtě – stavební práce provedl Ing. Ladislav Klecandr, Starovičky. Podstatnou nezbytností celého projektu byla nutnost vyřídit povolení dočasné střelnice na Krajském ředitelství policie Jihomoravského kraje, kdy bylo nutno získat kladná stanoviska několika státních institucí. Jednou z nich bylo Ředitelství silnic a dálnic ČR - zde byl konečný souhlas po počátečním záporném stanovisku získán až po osobním jednání a objasnění programu akce přímo s vedením příslušného odboru v Praze. Nakonec vše dobře dopadlo a mohli jsme přikročit k dalším nutným krokům, jako zajištění stálé přítomnosti státní, městské i dálniční policie, hasičských jednotek se zásahovou technikou i zdravotního zabezpečení. Následovalo zajištění dnes už běžných a standardních doprovodných činností, jako je stánkový prodej pro veřejnost, účast dalších vystupujících hostů – v tomto případě modelářů a folklorního souboru „Sudarušky“ a občerstvení účastníků akce prostřednictvím firmy Milan Koubek, Velké Pavlovice. Poslední týdny před akcí proběhlo několik schůzek s organizátory akce z řad členů zastupitelstva obce a zájmových organizací, především hasičů, myslivců a členů tělovýchovné jednoty, na kterých byl ustanoven správce střelnice a zároveň koordinátor organizátorů Ing. Ladislav Klecandr. Bezprostředně před oslavami byly provedeny další nezbytné úkony, jako dovoz a osazení oddělovacích bezpečnostních zábran střelnice, které zapůjčila firma Stavoč Horní Bojanovice, dovoz a příprava mobilní tribuny, kterou zajistila firma Moss Hustopeče, zapůjčení a zprovoznění 3 ks elektrických centrál, stavba 2 ks party stanů, které nově zakoupila obec Starovičky, dovoz a rozmístění 45 ks lavicových setů, ozvučení areálu zajištěné kapelníkem DH Palavanka p. Hynkem Novotným, přípravu pískové plochy pro modeláře, vybudování trojbokého informačního panelu u památníku, zajištění přechodného dopravního značení a mnoho dalších.

Mezi významné osobnosti účastníků oslav se řadili hejtman Jihomoravského kraje JUDr. Michal Hašek, generální konzul Ruské federace Andrej Jevgenjevič Šaraškin a starostové 5 obcí a měst Mikroregionu Hustopečsko.

Celá akce pojatá jako oslava osvobození nejen naší obce, ale i celého okolního regionu, kterou pořádal Klub vojenské historie Starovičky, Obec Starovičky a Mikroregion Hustopečsko, se obešla, až na tři drobné dopravní nehody, bez výraznějších komplikací a hlavně bez zranění účinkujících či přihlížejících návštěvníků. Oslav se zúčastnilo celkem asi 1800 osob, z toho 1400 platících.
Rád bych prostřednictvím tohoto článku poděkoval všem dotčeným institucím a orgánům za jejich vstřícný a pozitivní přístup k projektu, všem organizátorům za jejich snahu a pomoc výrazně převyšující běžný rámec, všem ostatním, kteří jakýmkoli způsobem byli ochotni pomoci a samozřejmě také návštěvníkům oslav za účast a osobní podporu akce.

Vladimír Drbola, starosta obce

foto Josef Janoušek: Pamětní medaili obdrželi František Holubář a Josef Babáček, dekoroval JUDr. Kux, Čs. obec legionářská

Poděkování organizátorům

Na stránkách tohoto zpravodaje se čas od času objeví různá poděkování vedení obce, prezentované většinou starostou někomu z nás. Někomu, kdo je ochoten udělat pro naši obec a nás všechny něco navíc - něco, co by nemusel, co není jeho povinností. V souvislosti s tímto faktem mně přišla na mysl otázka „poděkoval někdo někdy starostovi, co pro obec a pro nás všechny dělá? A nebo jsme si už zvykli a bereme to jako samozřejmost?“

Dovolím si využít těchto stránek, abych krátce po ukončení akce k 70. výročí osvobození obce, poděkoval starostovi obce panu Vladimíru Drbolovi za perfektně zvládnutou organizaci celé akce. Jenom málokdo z nás si dovede představit to množství úkolů, které musí řešit pořadatel a koordinátor podobně rozsáhlé akce. Od těch zásadních až po ty menší, malé a nejmenší drobnosti. Od těch plánovaných, až po ty neplánované (…a těch bylo také nepočítaně).

Poděkování patří i mnoha dalším. Na současné upravené podobě památníku má významný podíl Ladislav Klecandr, který se stal i „šéfem“ celé akce a vzal na sebe odpovědnost za bezpečný a bezproblémový průběh oslav. Hlavním koordinátorem a organizátorem akce byl Radek Harašta z Klubu vojenské historie Staroviček. Především jeho zásluhou jsme mohli zhlédnout mnoho zajímavé vojenské techniky, jeho zásluhou jsme mohli vidět více než stovku uniformovaných účastníků, zajímavé ukázky vojenských modelů, či vystoupení pěveckého souboru. On byl iniciátorem celé akce.

Spoustu práce navíc zde odpracovali i pracovníci obce a velký dík patří i dalším. Na finále příprav v pátek večer a v sobotu ráno, zde bylo možné spatřit všechny členy zastupitelstva obce, velký kus práce odvedli zástupci místních spolků. Hasiči, myslivci, mladí vinaři a členové tělovýchovné jednoty zvládli náročnou úlohu pořadatelů „jako profíci“ a se ctí. Uznání za vstřícnost a pomoc si zaslouží i mnozí další „mimo staroviční“. Bez jejich významného přispění, by nebylo možné podobnou akci zvládnout.

Děkuji a věřím, že nejenom za sebe, ale za většinu obyvatel Staroviček. Zdeněk Trněný .

foto č. 1: Pietní akt - generální konzul Ruské federace A. J. Šaraškin položil květiny k Památníku tankové bitvy ve Starovičkách

foto č. 2: Pietní akt – květiny k uctění památky padlých položil i hejtman JMK JUDr. Michal Hašek

foto č. 3: Pietní akt - až ze zemí bývalého Sovětského svazu se přišli poklonit památce padlých hrdinů jejich příbuzní

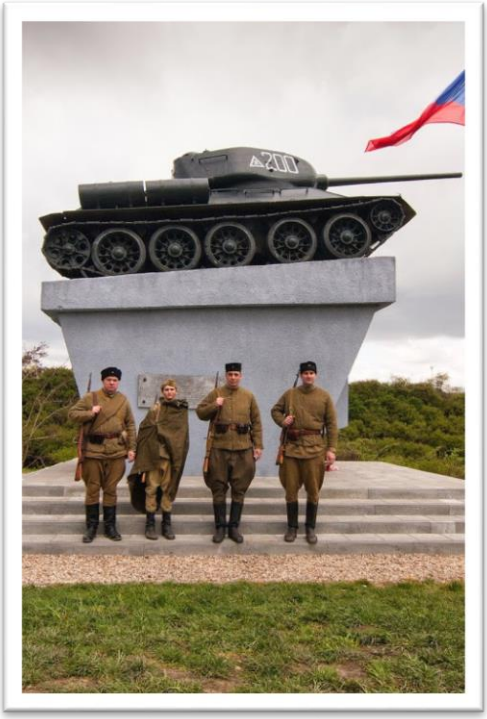

foto nahoře: autor Josef Janoušek

foto nahoře vlevo: Pietní akt - za obce Mikroregionu Hustopečska položil květiny k památníku starosta Velkých Pavlovic Ing. Pavel Procházka (v pozadí představitelé válečných veteránů)

foto vlevo: Starosta obce V. Drbola v rozhovoru s historikem Vlastimilem Schildbergrem (vlevo) a JUDr. Kuxem z Čs. obce legionářské

Klub vojenské historie Starovičky

Vojenskou techniku potřebnou pro realizaci dynamické i historické bojové ukázky jsme si zapůjčili od kamarádů, přátel a kolegů. Jako vojáky obou bojujících stran jsme angažovali kamarády a kolegy ze spřátelených klubů vojenské historie, kteří vlastní dobové uniformy, zbraně i doplňky. Akce se zúčastnilo 13 klubů vojenské historie a jednotlivců v celkovém počtu cca 120 lidí. Technické muzeum Brno nás podpořilo zapůjčením vojenské polní kuchyně, ve které jsme připravovali ruské vojenské jídlo – pohankovou kaši s hovězím masem.

Zajištění transportu techniky na místo konání akce nebylo z technického i finančního hlediska jednoduché. Tanky jsou vzhledem ke svým rozměrům a hmotnostem z hlediska dopravy nadrozměrné náklady, na které je třeba žádat o speciální transportní povolení. Ceny za povolení i samotný transport jsou proto podstatně jiné než ceny za přepravu například vozem značky Avia. Vzhledem k tomu, že u techniky jde o unikáty, jejichž opravy a údržba jsou velmi nákladné, některé náhradní

díly jsou téměř nesehnatelné, požadovali jejich majitelé i platbu za zapůjčení těchto strojů. Cena za zapůjčení a transport techniky se vyšplhala na cca 350 tisíc korun.

Sponzorsky nás tímto výrazně podpořil Generální konzulát Ruské federace a osobně generální konzul Andrej Jevgenijevič Šaraškin a také hejtman JMK JUDr. Michal Hašek. Také je třeba zdůraznit i osobní zájem, podporu a pomoc od kolegů ze spřátelených klubů. Bez jejich podpory a zápalu by nebylo možné akci v takovém měřítku realizovat.

Radek Harašta, KVH Starovičky

foto nahoře: O jízdy na tanku byl mezi diváky i účinkujícími velký zájem

foto Ondřej Kulíšek: Na tanku přijel i folklorní soubor „Sudarušky“

foto: Pohled na stovky přihlížejících diváků

...a ještě poznámka

foto: Ondřej Kulíšek

Jak známo, tak v sobotu 18. dubna se ve Starovičkách uskutečnila akce nazvaná Oslavy 70. výročí osvobození obce. Když jsem poprvé viděl informační plakát k oslavám, přiznávám, že jsem se pozastavil nad informací o vstupném – pietní akt a bude se tam vybírat vstupné? Až po chvíli člověk zjistí (když si to trochu srovná v hlavě), že všechno je to trochu jinak.

Jsou to Oslavy 70. výročí osvobození, kde samotný pietní akt je pouze jedním z bodů programu. Nechci zde vyjmenovávat všechny body téměř celodenního programu, to bylo napsáno již na jiném místě.

Ale zpět k tématu vstupného. Musím reagovat na ty hlasy, kterým vybírání vstupného vadí a dávali to veřejně najevo. Chápu a rozuměl bych tomu, že i takových šedesát korun může být pro někoho v daný okamžik problém, že je potřebuje na důležitější věci. Tuto poznámku píšu z jiného důvodu. Vadí mně názory typu „člověk se chce jít poklonit a ještě za to má platit“. S tímto nesouhlasím. Ve více než šestihodinovém programu vystoupily desítky účinkujících, k vidění byli modeláři, těžká vojenská technika, která se musela nějak přepravit atd., atd. To všechno stojí peníze.

A jak jsem uvedl již výše, tak vzpomínka na padlé při osvobozovacích bojích, byla jenom jedním z bodů programu. Pokud vím, tak vstupné se platí na většině podobných akcí. Platí se běžně na tanečních zábavách, na fotbale, v ZOO, na koncertě, v muzeu, při návštěvě hradů, výstav, …

A k tomu „člověk se chce jít poklonit …“. Od té doby, kdy podobné akce nejsou povinné, jsem občas byl přítomen na nějaké vzpomínkové akci. I u starovičského tanku se připomíná výročí osvobození a kladou se kytice každý rok. A nějak si nemůžu vzpomenout, že by se tito kritici účastnili kdykoliv v minulosti.

Zdeněk Trněný